

Predmet: Primjedbe na Nacrt Zakona o koncesijama FBIH

Prilikom razmatranja Nacrta Zakona o koncesijama treba imati u vidu slijedeće:

- U BiH imaju propisi o koncesijama na četiri nivoa i 14 zakona
    - \* Zakon o koncesijama BiH ( Službeni glasnik BiH br 32/02 i 56/04)
    - \* Zakon o koncesijama FBIH ( Službene novine FBIH br 40/02 i 61/06)
- Federacija BiH je donijela i:  
Pravila o utvrđivanju nakande za koncesije (Službene novine broj 67/06)  
Pravila o postupku dodjele koncesija (Službene novine broj 68/06)  
Zakon o koncesijama KS (Službene novine KS broj 21/03) i još u devet kantona.  
\* Zakon o koncesijama RS (SLG RS br 25/02, 91/06 i 92/09)

Analizirajući Nacrt zakona postavlja se pitanje da li je u cjelosti usaglašen sa Sporazumom EU i Direktivama EZ u odnosu na javne nabavke, koje se isprepliću s koncesijama i u propisima i u praksi. Ovo sve imajući u vidu odredbe člana 5. stav 2. Zakona o javnim nabavkama koji glasi :“koncesioni ugovori dodjeljuju se u skladu sa zakonima o koncesijama u BiH“. Dakle jedna te ista materija je regulirana u 14 zakona što izaziva i određene probleme i nedoumice jer su različito regulisani uvjeti pod kojima se mogu dodjeliti koncesije, nadležnosti za dodjelu koncesija, institucionalna struktura, nadležnosti i druga pitanja vezane za koncesije.

Tako je Komisija FBIH u predhodnom periodu primjene zakona o koncesijama konstatovala da su kantoni u FBIH donijeli svoje zakone , s tim što je različito regulisan status komisija , u nekim je to stalna a u nekim od slučaja do slučaja. Također je konstatovala da svi kantoni nisu donijeli prateće propise posebno kada je u pitanju utvrđivanje naknade za koncesije i sam postupak koncesije.

Hrvatska ima samo jedan Zakon o koncesijama Republike Hrvatske (Narodne novine broj 125/08.), a ne 14 kao BiH, na jednom mjestu uređeni su postupci davanja koncesije, koji se baziraju na primjeni Zakona o javnim nabavama, prestanak koncesije, pravnu zaštitu u postupku davanja, prestanka koncesije i dr.

U Zakonu su utvrđeni svi nivoi davalaca koncesije: država, županije, nadležna tijela jedinica lokalne samouprave, pa i pravne osobe s posebnim propisima ovlaštene za davanje koncesija. Također u hrvatskom zakonu je u svim segmentima od procjene vrijednosti koncesije, sadržaja dokumentacije za nadmetanje, postupak davanje koncesije, postupak pravne zaštite, postupak dodjele podugovora, nabava od povezanih društava i dr. primjenju propisi o Javnim nabavama.

To bi se moglo učiniti i BiH, bar na entiteskom nivou, s jednim zakonom u FBIH u kojem bi se ova materija regulisala jedinstveno s obzirom na cjelovitost entiteta, a s nadležnostima svih nivoa vlasti i predmetom koncesije, ne zadirući u prava kantona.

Na osnovu izloženog smatra se da treba imati u vidu slijedeće:

- Da se sagleda još jednom tekst Federalnog zakona i njegova usklađenost s propisima i direktivama EU.
- Da se donese jedan Zakon na nivou Federacije BiH, a ako to nije moguće, a u interesu je svih koncesioanara i korisnikja njihovih usluga, da se preciznije reguliraju prava i obaveze kantona u odnosu na koncesije.

Primjera radi daju se propisi koji reguliraju nadležnost u Kantonu Sarajevo

Pod pretpostavkom da je KS vlasnik imovine na području Kantona, posebno prirodnih bogatstava i dobara u općoj upotrebi član 6. Zakona o imovini KS ( SN KS br. 6/97 i 9/98 ).

Presudom Ustavnog suda Federacije BiH broj U-18/09 od 26.01.2010.godine, utvrđeno je da je odredbama čl. 2, 3, 4. i 5. povrjeđeno pravo Grada Sarajeva, što podrazumjeva da su ostale na snazi odredbe člana 6. koji utvrđuje vlasništvo na imovini u KS.

Odredbama Ustava Federacije utvrđeno je da svaki kanton može prenijeti svoja ovlaštenja na općine i grad na svojoj teritoriji ili na Federalnu vlast (Član V.2.1 ), kao i mogućnost postojanja delegiranih ili prenesenih nadležnosti općine od kantonalne ili Federalne vlasti (član VI.6.b). Zakonom o principima lokalne samouprave FBiH data je općinama zakonska podloga za detaljnije regulisanje koncesija u odnosu na općine, iz razloga što u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, kao utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima i raspodjeli sredstava od njihovog korištenja (član 8.stav 3. ) dalje je u članu 37. stav 1. pod a. Alineja 5. utvrđeno da ovim jedinicama pripadaju prihodi od koncesija u skladu sa zakonskim propisima.

Imajući u vidu izloženo kao i vrlo obiman broj koncesija nabrojanih u članu 3. Nacrta Zakona o koncesijama ( 27 vrste ) među kojima spadaju i one s vrlo malim značajem, kao i vrijednostima koncesija, smatramo da bi jedan broj ovih koncesija trebalo da pripadne u nadležnost jedinica lokalne samouprave, posebno kada je u pitanju KS sa devet općina od kojih su četiri gradske u okviru Grada Sarajeva.

U tom smislu bi trebalo precizirati nadležnosti Grada u okviru četiri gradske općine u odnosu na član 5. stav 5. Nacrta, kao i prethodna saglasnost kada su u pitanju dvije ili više općina.

Primjena zakona o koncesijama u odnosu na Zakon o građevinskom zemljištu

U članu 3. Nacrta stav 1. tačka 11. je predviđeno „korištenje građevinskog zemljišta“, s tim što nije bliže utvrđeno šta se pod tim podrazumjeva , što je trebalo učiniti u obrazloženju , ako to nije moguće normirati. Razlozi za to su postojanje Zakona o građevinskom zemljištu FBiH ( SN FBIH broj 67/05), koji u članu 46. utvrđuje da se uslovi i način dodjele građevinskog zemljišta na korištenje radi građenja, kao i postupak i kriteriji, uređuju odlukom općinskog vijeća. Na osnovu ove odredbe sve općine u FBiH su donijele svoje odluke u kojima su propisale uslove i način dodjele. Članom 44. Zakona o građevinskom zemljištu je utvrđeno da općinsko vijeće dodjeljuje neizgrađeno gradsko građevinsko zemljište radi izgradnje građevina uz pravičnu naknadu. Zakonom o zemljišnim knjigama u čl. 26. , 28. i 29. je utvrđen način upisa prava korištenja u zemljišne knjige, a to daje pravo da se na ili ispod površine zemljišta ima građevina, s tim što zgrada ili postrojenje izgrađeni na osnovu prava korištenja čine bitni sastavni dio prava korištenja (vlasništvo na zgradi odnosno postrojenju). Ovdje se postavlja pitanje da li će se na korištenje građevinskog zemljišta primjeniti Zakon o građevinskom zemljištu ili zakoni o koncesijama (Federalni i kantonalni) odnosno u kojim se slučajevima primjenjuju jedni propisi a u kojim slučajevima drugi.

U tekstu Nacrta član 3. stav1. tačka 25. „komunalne usluge“ treba imati u vidu i Odluku o klasifikaciji djelatnosti BIH 2010.god, (Službeni glasnik BIH broj 47/10) koja se primjenjuje od 1.1.2011 godine i u kojoj nema „klasičnih komunalnih djelatnosti“ .

Na primjer:

- 35.30 proizvodnja i snabdijevanje parom i klimatizacija (proizvodnja , sakupljanje distribucija pare i tople vode za grijanje) – područje D
- 36.00 sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom i 37.00 uklanjanje otpadnih voda – područje E
- 52.21 uslužne djelatnosti u vezi sa kopnenim prevozom (uslužne djelatnosti u vezi s cestama , mostovima, tunelima, parkiralištima ili javnim garažama, ...) – područje H
- 96.03 pogrebne i srodne djelatnosti – područje S.

Pojedinačne primjedbe :

U članu 3.stav 2. treba dodati sljedeći tekst iza zareza „ koji reguliraju tu materiju“

U članu 3.stav 1. tačka 4. spominje se izgradnja /dogradnja i korištenje ili korištenje aerodroma, se ne pojavljuje u članu 6. pa se postavlja pitanje da li je to u nadležnosti kantona

U članu 4.stav 1. tačka 1. upotrebljen je izraz „koncesor“ dok je u državnom Zakonu upotrbljen izraz „koncedent“

S obzirom na to da donošenjem novog zakona prestaju važiti i opći akti doneseni na osnovu važećeg zakona , a Komisija je dužna u roku od 6 mjeseci donjeti opće akte iz člana 22. Nacrta, trebalo bi do njihovog donošenja ostaviti na snazi postojeće, u koliko nisu u suprotnosti s odredbama novog Zakona.

Posebna primjedba

U članu 3. Nacrta nalazi se 27 predmeta koncesije od onih vrlo važnih pa do predmeta koncesije koje su vrlo male vrijednosti. Posebno kao primjer će se uzeti parking mjesta. Naime općina kao jedinica lokalne samouprave nema nikakvih prava u odnosu na koncesije izuzev inicijative za pokretanje postupka za dodjelu koncesija ili da daje prethodnu saglasnost općinskog vijeća lokalne zajednice na čijem području se dodjeljuje koncesija. Općina je jako zainteresovana za saobraćaj u mirovanju pa ako utvrdi mogućnost uređenja prostora za parkiralište od desetak parking mjesta, nema uslova da provede postupak koncesije, nego će postupiti onako kako to bude regulisano u kantonalnom zakonu. Na ovo nas upućuju i odredbe Zakona o koncesijama Republike Hrvatske gdje su kao davaoci koncesija utvrđena i nadležna tjela jedinica lokalne samouprave.

NAČELNIK

Ibrahim Hadžibajrić s.r.